

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat, 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr., ktera se trikrat natiskuje; veče pismenke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi sene vračajo.

SLOVENEK.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

V torek,

četrtak in saboto

izhaja in velja:

Za celo leto . . .	7 for. 50 kr.
„ pol leta . . .	3 „ 70 „
„ četrt leta . . .	2 „ — „
„ mesec . . .	— „ 70 „
Po pošti:	
Za celo leto . . .	9 for. 50 kr.
„ pol leta . . .	4 „ 80 „
„ četrt leta . . .	2 „ — „
„ mesec . . .	— „ 90 „

Št. 10.

V Celovcu v četrtek 24. januarja 1867.

Tečaj III.

Slovinci na Koroškem!

Sveta dolžnost političnih časnikov je, ljudi posebno zastran volitev deželnih poslancev pridno in vestno podučevati pa jim pod ramo segati, da si volijo prave može. „Slovenec“ je to svojo dolžnost zvesto spolnil in vabil rodoljube, naj iz vseh naših slovenskih krajev naznanjajo može, kateri se jim vredni in sposobni zdijo za čestno in imenitno mesto deželnih poslancev. Glas naš ni ostal glas vpijočega v puščavi. Rodoljubi so nam pisмено in ustmeno na znanje dajali take može. Opirajte se na te dopise in pogovore oklicuje „Slovenec“ imena tistih gospodov, ki so mu bili za deželne poslance priporočeni. Ti gospodje so po abcdnem redu t-le:

- Einšpieler Andr. profesor v Celovcu;
- Gobanc Aleksander, rudarski posestnik v železni Kaplji;
- Krasnik Štefan, župan in posestnik v Svetnej vasi;
- Dr. Pavlič Valentin, advokat v Velikovcu;
- Pucher Jožef, okrajni predstojnik v Rožece;
- Zeman Ernst, župan in zdravnik v železni Kaplji.

„Slovenec“ pozna vse te gospode po obličji, in jih pozna za take, ki imajo vse lastnosti pravega deželnega poslanca. „Slovenec“ Slovence ljubi, za nje dela in se trudi; zatorej zaupajte njegovim besedam. Ne zapajte pa takim, ki drugemale prostega kmeta ne poznajo, ki drugemale Slovence gerdi in zmirjajo, zdaj pa se okoli plazijo in prilizujejo, pa zlate gradove obetajo, da bi se le v deželni zbor prikradli; ko pa notri sedijo, pa nimajo glave, ne serca, ne besede za ubogega, slovenskega kmeta.

„Slovinci! bodite si dobri, bodite pametni in moški! Izberite si enega imenovanih gospodov, pa deržite se ga nepremakljivo! Ne dajte se nikomur omečiti, nikomur goljufati pa tudi nikomur ostrašiti. Sami svoji ste, in kakor si bote sami postlali, bote tudi ležali. Šestletna skušnja Vas je menda podučila da je niste dobro zadeli, da ste pri prvih volitvah poslušali nasprotnike naše pa volili za poslance take može, ki so jih ti priporočali. Zmordrite se in zaupajte svojim rojakom in bratom: Kdor noče imeti brata za brata, mora imeti tujca za gospodarja. Božja pomoč!

Dragi naši slovenski bratje v Velikovski okolici!

Po dogovoru z mnogimi tukajšnjih volilcev za prihodnji deželni zbor dajemo Vam na znanje, da bodemo v Pliberški okolici svojega nekdanjega zastopnika, čest. g. Andreja Einšpielerja zopet za svojega prihodnjega poslanca volili. Brez dvombe so tudi naši vrli bratje v Kaplji in v Doberlivesi z nami enih misli, akoravno se nekateri gospodje neutrudljivo semtertje vo-

zijo in si na vso moč prizadevajo, da bi jih pregovorili; a znani so nam oni, ki imajo sterd na jeziku, v sercu pa meč zoper nas brusijo, in bi radi zopet v deželnem zboru trobili, da nas Slovencev na Koroškem še ni ne! Bratje, ne poslušajte jih! Ne bodite veterinjaki, da bi Vas kdo s sladkimi besedami prevaril, naj bo še tako imeniten gospod! Podpirajmo eden drugega, da se nam glasovi ne razcepijo, zakaj sloga jači, nesloga tlači; sicer bode naše poslednje hujše mimo pervega! Bodimo složni in tudi Vi z nami vred volite č. g. Einšpielerja, čegar zasluge za nas Koroške Slovence popisovati bi se reklo: vodo v Dravo nositi.

Drugega gospoda v deželni zbor voliti pa prepuščamo Vam unkraj Drave proti temu, da si tudi Vi kakega poštenjaka izmed svoje srede izberete, takega namreč, ki ga dobro poznate in se vam tudi od „Slovenca“ priporoča, da ima serce na pravem kraju, znanje in sočutje za naše potrebe ter bistro glavo, da podela naše nasprotnike z uma svitlim mečem.

Toraj: č. g. Einšpieler bodi v torek 29. t. m. Vaš glas, in naša usta bodo klicala ime onega, ki nam ga bote Vi po „Slov.“ nasvetu priporočili! Da ste nam zvesti slovenski bratje!

Več domorodnih volilcev iz Pliberškega okraja.

Slovinci na Goriškem!

26. dan januarja se bliža; volitve kmečkih občin trkajo na vrata! Župani, starašine in vi volivci in veljaki vsi kakoršnega koli stanu, ki se vam te dni prvim sreča in nesreča deželna v roke podaja, ste že kaj svojo dolžnost pretehtali? Koga mislite voliti? Pomislite, da, kakor si zdaj posteljete, tako botenajmanj 6 let ležali! — Možake ki ste jih l. 1861 volili, poznate; poznate jih, ne samo, kakor ste jih takrat poznali, kedar ste v prvo volili, temuč zdaj, konec šestih let, zdaj, potem ko ste jih tolikokrat v zboru opazovali, o njih marsikaj brali ali slišali, zdaj jih gotovo še bolj na tanko poznate: zdaj jih poznate po njihovih djanjih, zdaj vam je drevo po sadu svojem znano. Povejte, imate li še staro zaupanje do starih mož? Imate li zaupanje do vseh, ki ste jih uno leto volili? Če ga imate, dobro: če pa ne, ali če le do nekterih ne, ozrite se po deželi, poiščite si družih; glejte pa, da ne bote zgolj svoje trme za svet prašali, ali se s tacimi ljudmi posvetovali, ki naših razmer (okolnosti) ne poznajo, ali za naše pravo, resnično duševno in telesno blagostanje ne marajo. Poslušajte raji „Domovino!“ „D.“ to reč že dalj časa preudarja, in, ker štiri oči več vidijo, kot dve, zato je „Domovina“ nekaj veljavnih, za prid goriških Slovencev vnetih mož v posvet sklicala in kar se je v tem posvetovanji sklenilo, hoče vam tu zdaj naznaniti.

Stare poslance smo deli na reščeto; pa, da po pravici povemo, našlo se ni nič takega, zavoljo česar bi se imeli pri sedanjih volitvah popolnoma prezirati in iz novega

zboru nepogojno izklepati. Reklo se je pa tudi, da volilec sile delati po nikakem ne gre, če bi eden ali drugi ne bil več po njih misli in to tem manj, ker se je spoznalo, da v 6 letih nam je dežela nekaj novih, za zbor sposobnih (pripravnih) mož pripravila, katerih leta 1861 še bilo ni, ali pa niso bili še godni. Preudarilo se je, da, če te mlajše sinove domovine na tehtnico položimo, ne bodo nič manj tehtali, kot uni. Slovinci! Dobro je dobro, bolje je bolje! Zakaj bi se boljega ogibali, če je v naši oblasti, si kaj boljega oskrbeti? Pšeničin kruh je gotovo boljši, kot ajdov; sezite tedaj po pšeničinem! „Domovina“ misli, da se nikomur ne zameri, če volivcem slovenskim (da se glasovi preveč ne raztresejo) med starimi zborniki nektore nove može nasvetuje, kateri so gotovo popolnega zaupanja vredni. Kar se tiče dosedanjih starih zbornikov, ki jih bomo priporočali, bodi „Domovinemu“ vredniku dovoljeno, še to omeniti, da jih sam na tanko pozna, ker je v vseh sejah vseh šest let (razun kakih 4—5) vselej pričujoč bil, in ima tudi zunaj zboru priložnost, se z njimi meniti. Tudi novi so „D.“ osebno ali po natančnih popisih znani. Bodite si torej svesti, da si ne kupite mačke v žaklji, če jih volite. Sicer pa ste vi svobodni, sami svoji državljani; storite, kakor vam je drago!

„Domovina“ vam nasvetuje te le može: V Tominu naj bi volili volivci kmečkih občin (tominskega, cirkljanskega in bovškega polit. okraja) 1.) gospoda Antona Gorjupa, (deželno-sodniškega svetovavca v Gorici). Sramoto, ki so si storile gorske občine l. 1861 s tem, da so takega korenjaka pod klop vrgle, in da je prišel še le s pomočjo Lahov (kot izvoljenec vélikega posestva) v zbor, to sramoto morate zdaj zbrisati. Ko bi vam ne bil Gorjup že preveč znan, rekel bi vam, da berite „Novice“ januarja meseca lanskega leta. — 2.) G. dr. J. Tonkli-a, advokata kanalskega. To vam bo steber domovini, da vam bo srce veselja igralo!

Vi Kraševci! vam nimamo kaj svetovati, ker že sami veste, kaj imate storiti. Kraševci je vselej mož; vi ste trdne volje in stanovitnega značaja, kakor vaše kraško kamenje. Vam gre slava, da ste nam že unkrat možaka poslali, kateri zdaj po vsi Avstriji slovi, in vam in vsem Slovincem čast dela. Pošljite nam ga zopet vrlega Černeta in pa tovarša njegovega, razumnega, obče spoštovanega Alojzija Pollaya (komskega predstojnika). Če se vam pa zdi, da bi bilo bolje izvoliti družega vašega rojaka, dr. Jožefa Abram-a, (deželno-zbornega tajnika), volite ga v imenu božjem; na sramoto vam ta volitev gotovo ne bo. —

In vi Ajdovci, Kanalci in okoličanje goriški! kaj pa vi mislite? — „Winkler, Winkler, Winkler!“ slišimo od vseh strani vpiti. Dobro, dobro! sej vam tudi nikoga družega ne silimo; v imenu „Winkler“ je vse zapopadeno, kar vi mislite, in kar bi vam imela „Domovina“ povedati. Da se goriški zbor brez Winklerja misliti ne da, je tako naravno, kakor da Soča v morje teče. Ali zdaj, ljubi okoličanje! vam manjka

še enega! In veste, koga je „Domovina“ ojstro naročeno, da naj vam nasvetuje? Gospóda, s katerimi se je „Domovina“ posvetovala, noče drugači, kot da naj vrednik njen samega sebe ponudi. Njemu same mu ni nikdar kaj tacega na misel prišlo, dasiravno na vsa usta pove, da zborne zadeve, zborna opravilstvo in potrebe naše dežele dobro in morda bolje, kot marsikteri drug pozna. Drugi so mu to misel usilili. Ko bi se hotel on priporočiti, moral bi vas najpopred neke strašne reči opomniti, da je namreč d u h o v n i k i n c e s a r s k i uradnik! To pa sta nekterim ljudem dandanašnji glavna greha. Tak človek je po njih mislih dvakrat odvisen, on se mora, pravijo, škofa in vlade bati, če hoče v zboru kako moško besedo spregovoriti, ali po vesti glasovati. To bi vam moral najpopred povedati, in potle pokazati vam, da to strašilo je, od blizo pregledano, ponošen, piškav klobuk, tedaj strah prazen. Toda, ker se vrednik tega lista volivcem ne sili, se mu tudi ne zdi vredno in petrebno tega krivega mnenja spodbijati. Naj vam torej odkritosrčno ob kratkem pove: Če ga izvolite, štel si bo to v čast, ter prizadeval si, da vaše zaupanje opraviči; če ga pa ne izvolite, hvala vam tudi lepa, ker mu veliko sitnosti prihranite.

To so možje, ki vam jih „Domovina“ za 26. januarja nasvetuje. Za naslednje volitve trgov in obrtnijskih krajev, 31. januarja, ima „Domovina“ družih, vsega zaupanja vrednih možakov v svojem imeniku.

Slovinci bodite složni! („Domovina“.)

Slovinci v Primorju in Istri!

Deželni zbori so v vsakej ustavnej državi tako imenitni in za narodno in državno blagostanje tako važni, da se mora njim vsaka druga reč umakniti.

Razpisane so že volitve v vseh deželah takraj Litave za deželne zборе. Te volitve pa so zdaj še važnejše zato, ker imajo deželni zbori voliti poslance v poseben državni zbor, ki ima izreči svojo menitev za stran državnopravnih razmer med ogerskimi in neogerskimi deželami. Volilci na Goriškem in v Istri! tudi vi boste skoro volili poslance v deželne zборе. Na srce vam toraj polagamo to preimenitno reč. Sveta vaša dolžnost je, da se vdeležite vsi teh volitev, sveta vaša dolžnost je, da volite take možje, ki imajo srce za vas, za domovino in za državo. Ne dajte se nikakor preslepiti, ampak volite po svojej vesti, ne gledé na bogastvo, prijateljstvo in druge razmere. Kakor si posteljete, tako boste spali! Izvoljeni bodo imeli v rokah vašo srečo in nesrečo. Zato se precej med sabo pogovorite, ktere može boste volili in varujte se posebno, da se glasovi ne razcepijo. Ako glasuje eden za tega, drug za drugega, gotovo pride v zbor človek, ki ne bode imel srca za vas. Po vseh deželah je že živo gibanje, povsod se posvetujejo, kako bodo volili. Storite tudi vi tako, zedinite se pri volitvah, izberite si može, ki ljubijo naš narod in dom, ter so dobri in pošteni državljani. S tem pokažete, da ste vredni ustavne svobode, s tem mnogo sebi, vsej domovini, vsemu cesarstvu koristite.

(„Primorec“.)

Slovenske dežele.

Iz Celovca. (Vesela novica; nemški volilni odbor.) Temna noč je pokrivala nebo prelepe spodnje-štajerske zemlje. 21. t. m. so primigliale nove zvezde, ki nam oznanjajo lepše in veselejše čase. Štajerski Slovinci so se skazali česti- in hvalevredne

rodoljube. Pred nekaj leti so imeli le enega moža v deželnem zboru, ki edini je od 400.000 Slovencev po Štajerskem vedel in jih zagovarjal. Predlanskim so volili enoglasno spet enega, tako da so šteli dva poslanca, ki sta kot leva delala za slovenski narod. Pred nekaj dnevi so volili spet štiri nove, tako da bojo v graškem deželnem zboru sedeli slovenski slavnoznanilci gg. rodoljubi: Herman, dr. Razlag, dr. Vošnjak, dr. Dominkuš, Lipold in Lenček; morebiti da sta izvoljena še tudi una dva od naših rodoljubov priporočena gospoda, o katerih pa še nimamo nobenega sporočila. Zmaga je naša in sicer slavna zmaga, ktere glas bode odmeval po vsej Evropi. Zdaj naj g. Blagotinšek-Kaiserfeld in njegovi pajdaši še terdijo — ako jih sram ni! — da Herman in Razlag ne zastopata Slovencev; zdaj naj še kujejo — ako jih sram ni! — odpadencem našim širokoustne zaupnice; zdaj naj še trobijo po svetu, da slovenski narod še ni politično omikan in zrel, pa da ne mara za slovenske prekuce, kakor naše poštene in lojalne rodoljube kaj radi zmerjajo. Na sv. Neže dan ste štajerski Slovinci vse to klepetanje na sramoto postavili, ste nasprotnike svoje v prah poderli in obraz svoj pred celim svetom sijajno osvetlili. Slava Vam, slava tisočkrat!

Zdaj se pa oči naše obračajo čez Ljubelj in tudi odtod pričakujemo 26. t. m. veselih in častivnih novic. Svesti smo si, da kranjski Slovinci ne bojo zaostajali za svojimi brati na Štajerskem. Slovinci na Kranjskem! vi ste srce telesa slovenskega; ako je srce zdravo in čvrsto, bode vse truplo zdravo in čvrsto. Zatorej ojačite in poprimite se terdno tistih gospodov, ki so jih Vam pervaki Vaši v Ljubljani nasvetovali in priporočili. Volite jih enoglasno, da bode zmaga Vaša tem slavnejša, sramota unih pa, ki čisto slovenske deželi nemščino štulijo, tem večja! Bratje na Kranjskem delajte, da se 26. januar 1. 1867 z zlatimi čerkami zapiše v bukve neumerljive zgodovine! —

Naj pa tudi Slovinci na Koroškem iz tako srečnih in častivnih volitev na Štajerskem sprevidijo, koliko zaupanje do znanih rodoljubov, koliko politična zrelost, koliko edinstvo in sloga premore. Tudi po Štajerskem je nasprotna stranka imela mreže svoje razpete; trobili so na vse gerlo, da je zmaga njihova gotova. Štajerci pa so bili tako omikani in prebrisan, da se jim niso vsedli na njih nemško-madžarske limance. Bodite tudi vi tako pametni in prebrisan, in zanašajte se na može vaše kervi in vaše besede. Razpolali so Vam po deželi celo rajdo bliščečih imen in v obširnem dopisu obetajo Vam sveti raj že na zemlji. Prašamo Vas, ali je med vsemi temi kak gospod, ktere ga ne po besedah, timveč po djanju poznate za svojega resničnega prijatla? Večidel so priporočeni taki gospodje, ki so se ali v deželnem našem zboru ali po časnikih ali pri drugih priložnostih skazali za nasprotnike vaše. Ne volite torej tudi enega ne iz cele tiste rajde. Kakšen duh veje pri tem nemškem odboru, vidi se že samo iz tega, da med vsemi katoliškimi duhovniki, kterih je okoli 400, niso našli le enega ne, da bi ga bili priporočili, izmed luteranskih pastorjev pa, ki jih lahko na perste sesteješ, priporočajo najvišega za poslanca. To je ravnopravnost! Zatorej poglejte imena, ki jih donaša „Slovenec“ na čelu svojega lista; zaupajte gospodom vašega rodu in volite si izmed njih enega ali drugega, kakor se Vam zljubi. Edinstvo bode tudi Vam pomagala, da zmagate. Ako zmagate, bode to Vaša čest in sreča; ako pa padete, bode tudi Vaša manjščina Nemcem v poduk in pričo, da je na Koroškem še Slovencev, in to še vnetih, svojemu rodu zvestih in politično omikanih pa zrelih Slovencev! —

Iz spodnje rožne doline. (Koga bomo volili?) Omikanih gospodov je po naše prelepe dolini še precej; pa kaj hočemo, ko je vse oglodala tista nemška kultura in po-

litika, za ktero boleha zdaj cela Avstrija. Voliti nam je treba moža, ki je sicer omikan, pa se tudi v politiki derži prave poti. Tak mož pa je g. Krasnik Štefan, župan in posestnik v Svetnej vasi. Hodil je v vse latinske šole, oskerbljuje doma zdaj veliko posestvo, terzuje in kupčuje z raznim blagom, peča se z raznimi stavbami in je po tem takem zveden na vse strani. Zraven pa slovi po celem dolini zavoljo svoje poštenosti, vživa zaupanje in ljubezen cele občine in ima tudi srce do svojega slovenskega roda in jezika. In takega poslanca bi imela celovška okolica poslati v deželni zbor. Slovinci! ali bote mar spet volili J. Majer-ja, tistega moža, ki je slovenske rodoljube černil v deželnem zboru in najgerše počenjal v narodnih zadevah? Da ste ga volili nekdanj, to da se še izgovarjati, ker ga niste poznali! Sram Vas pa bode pred celim svetom, ako ga še zdaj volite, ko ga poznate za svojega najhujšega zopernika. Drugi gospod, ki nam ga priporoča nemški odbor v Celovcu, je dr. Plasch. Rojen Slovenec je, pa svoj jezik tako spoštuje in ljubi, da ga komaj govoriti zna! Svoje politične misli pa je pokazal pri tiskarni pravdi gosp. Einšpielerja. Perve besede, ki so tedaj čez njegova usta prišle, bile so te, „da zastran političnih zadev ni enakih misli z gospodom, ktere ga le naprošen brani.“ Ne vemo, ali se je bal Schmerlinga ali naših Nemconov, ali pa mu manjka vsa politiška žila. Take politične ničle naj le Nemci sami volijo. Rožna dolina je slovenska, in pravega Slovenca si volite vsaj vi, — naj Nemci, kterim ste pritisnjeni v en volilni okraj, volijo, kogar hočejo. Ako se rožna dolina združi in sporazume z volilci drugih slovenskih sesečin tega volilnega okraja, gotovo spravite vsaj enega Slovenca v deželni zbor. Pa žalibog moram koj pri priči povedati, da imam malo upanja; kajti med volilnimi možmi se nahajajo taki, ki so znani najpervi nemškutarji. Naj se pa zgodi to ali uno, jaz sem spolnil svojo dolžnost, ker sem svaril rojake in brate pred nesrečo, ktera jim žuga. Pomota je kratka, grevenga in nesreča pa bode dolga! Še enkrat tedaj: Slovinci volite zgorej imenovanega gospoda!

Iz Brežec. —š— Do zdaj nam znani izvoljeni so v Brežkah Alojzi Lenček z 80 glasovi zoper 17, ki jih je dobil dr. del Cott. V Celju Ivan Lipold s 186; dr. Razlag 188 od 218 gl. V Mariboru dr. Vošnjak (125) in dr. Dominkuš (95). V Ptuj Herman. —Tedaj smo sovražnike popolnoma poklatili! Živio! Kako se je napraj dogodilo, hočem bolj na tenko povedati prihodnjič. Slava slovenskim volilcem!

Iz Dobropolja na Dolenjskem 12. jan. (Ktere možé bomo volili?) Ker prvokrat pišem, težji mi se ve da več reči srce, da bi jih svetu razkril; ali danes ne bom o drugem govoril, kakor o prihodnej volitvi za dež. zbor. Mi vsi tukaj mislimo voliti starega našega poslanca, vrlega g. Svetca, ki nam je zadosti pokazal, da ima glavno in srce na pravem kraju. Zanašamo se tudi, da ostanejo Kočevjarji mož-beseda in se ne lotijo kaj neumnega, da bi nam volitev pokazili in kacega Pinterja ali Kromerja itd. volili, možé, ki niso niti naši niti za nas, ki vse, kar je nam sveto in častljivo, sramotijo in v blato teptajo, ki pa k večjemu le takrat kako besedo za nas spregovorijo, ko se nam nemški jezik ali kaka druga davščina nakloniti hoče. Da bi nas Laščanov in Ribničianov zadosti bilo, enoglasno je g. Svetec izvoljen, nam vsem na veliko veselje in tolažbo, Slovincem pa v čast in slavo! Da si lih so nam pa okoliščine nemile in imajo omenjeni gospod dosti zoprnikov kakor vsak pravičen in pošten človek, vendar si dež-zbora brez Svetca misliti ne moremo in zatorej upamo, da bomo pri volitvi zmagali in tako svetu pokazali, da se na politične reči tudi kaj zastopimo in da nikakor nočemo, da bi se nemškutariski poslanci v Ljubljani iz nas norca delali ter nas prodajali in iz-

dajali. Na noge tedaj, volilci našega volilnega okraja, ne vdajmo se in volimo enoglasno nasvetovane gospode: Luka Svetca, Petra Kozlerja in Franca Sovana. Srčno stvelja! Živio!

Iz Metlike. A. G. (Redka slovesnost. Volitev.) Slovesnost, o kakoršni se le redko sliši, bila je 17. januarja v Metliki obhajana. Gospod okrajni predstojnik so namreč pripeli neutrudljivemu g. Janezu Skofic-u, fajmoštru Suhorskemu, zlati križec s krono, kterega so jim Njih Veličanstvo presvitli naš cesar za mnoge in velike zasluge podeliti blagovolili. Od daleč in blizo so se gospodje k tej slovesnosti zbrali in ob 1/2 11 občno spoštenega gospoda fajmoštra v sobo g. predstojnika spremili. Tam je bilo že nekoliko kmetov zbranih, vse so g. predstojnik prijazno pozdravili in v milem slovenskem jeziku tako le govorili:

„Častita gospoda, spoštovani poslušavci! Jaz sem Vas povabil, da bote pričali slovesnosti, ki jo obhajamo pri podeljenju zlatega križa s krono, ki so ga Njih Veličanstvo naš presvitli cesar g. Janezu Skofic-u, Suhorskemu fajmoštru, podeliti blagovolili. Zdi se mi pripravno o ti priložnosti nekoliko Vaših zaslug omeniti. Suhorska fara bila je 1858. leta ustanovljena in Vam, prečastiti g. fajmošter, izročena. Kakor vsak začetek delal je tudi ta veliko skrbi in težav, vendar ste Vi vse v kratkem času z velikim in slavnim vspehom premagali. Nastopivši to faro našli ste le gole stene farne cerkve in zid farovža. Pomanjkanje se je povsod videlo, prostor okoli in okoli je bil prazen, zemlja pusta in nerodovitna, da, še up ni dosti obetal. Pa Vi ste skrbeli, da je cerkev potrebno pripraviti za službo božjo dobila; se ve da sami brez denarja bili ste dostikrat prisiljeni na vrata milosti trkati, dokler da je cerkev tako snažno in okusno podobo dobila. Pa komaj je bila ta glavna reč dovršena, obrnili ste svoje oči na obdelovanje puste in peščene zemlje. Vaš trud in pravi razum sta to nerodovito puščavo v lep vrt spremenila. Mesto brinja in kopinja vidimo zdaj žlahtne trte, sadno drevje in plodne njive. S tem ste ne le ljudem lep zgled dali, ampak jim tudi s pametnim podučevanjem v kmetovanju — s podarilom žlahtnih trt in sadnih drevces občno in vspešno vsemu kraju koristili.

Razun tega ste še posebno skrb mladini darovali, v farovžu prostor za šolo odločili, in tako mladini za boljšo prihodnost skrbeli. Ta Vaša izredna in slave vredna dela v dušnem in telesnem obziru dospela so do prestola Njih Veličanstva našega presvitlega cesarja, ki so po sklepu od 28. decembra p. l. Vaše zasluge z zlatim križem s krono počastiti blagovolili. Ker je menita častna naloga dana, Vam, vevredni gospod, zlati zasluženi križ pripeti, štejem si ta slovesni dan med najprijetnije svojega uradniškega življenja. Ko pa kličem: Bog ohrani Njih Veličanstvo našega presvitlega cesarja Franca Jožefa, ki resnične zasluge vselej čisla in ceni, želim, naj bi ta zlati križ še dolgo, dolgo Vaše častivredne prsi kinčal.“

G. fajmošter s križcem na prsih so na to ginjeno odgovorili ter rekli: „Poslavljenja, ktero se mi danes skazuje, ne morem in ne smem sprejemati tako, kakor da bi ga bil le jaz sam zaslužil. Moji ubogi pa pošteni farmani so mi pridno pomagali, častiti gospod okrajni predstojnik so me ves čas prijateljsko podpirali, in moji prijatli duhovskega in svetnega stanu so mi ne le z dobrimi sveti, ampak tudi z djansko pomočjo vedno na strani stali, da je Suhorska fara sedanjo podobo dobila. Torej današnje poslavljenje tudi njim velja, nič manj kot meni. Mene pa bo to počastenje spodbadalo, da tudi posihmal vse svoje moči obračam v blagor svojih farmanov, v blagor mile mi domovine, Njih Veličanstvu, presvitlemu cesarju, ki moje male zasluge vedó tako visoko ceniti in slaviti, pa zakličem iz dna srca:

Bog nam ohrani, Bog nam blagoslovi, Bog nam živi našega svitlega cesarja Frančiška Jožefa!“ —

Suhor se imenuje novoustanovljena fara na Belokranjskem ob znožji Gorijancev, v okraju Metliškem. Cerkev in farovž stojita na griču, na katerem je še pred malo leti rastle grmovje, brinje in osat. Zemlja je peščena in nerodovitna; kače so se vile poprej med trnjem in kopinjem. Poleg vsega tega nima Suhor — kar že ime kaže — blizo ne studenca ne tekoče vode. Pravo vrednost sedanjega g. fajmoštra in trud poštenih njegovih farmanov ve prav ceniti le tisti, ki je Suhor poprej poznal, in vidi sedanjo njegovo podobo! Vsak mora pripoznavati, da čast mu skazana je popolnoma tudi zaslužena. — Kar se volitve tiče, volili bomo tukaj nasvetovana moža za poslanca v dež. zbor, ter tako pokazali, da smo politično omikano ljudstvo, kteremu je čez vse narodnost in svoboda v smislu enakopravnosti. Volilci veliko srečo in častno zmago!

Z Bleda N. N. (Gorenjci, stopite na dan volitve možko na noge!) Volitve so pred durmi! Na noge Gorenjci in volite za svojega zastopnika moža, ki so nam ga v Ljubljani nasvetovali. On ima vse lastnosti, ki so dež. poslancu potrebne; on je izveden in spreten v vseh rečeh; on pozna dobro naše potrebe in zadeve in ker je ves mož od pete do glave, znal bo tudi o pravem času za nas spregovoriti, ravno tako odkritosrčno in neustrašeno, kakor svoje dni g. dr. Toman. Tedaj Lovre Pintar, brezniški fajmošter, naj bo na dan volitve vaš glas! Proč s tistimi, ki bi vam kacega družega štilili in vas tako premotiti hotli! To bi bilo pač žalostno, ko bi vi zdaj dobre nasvete in opomine preslišati in se kteremu prilizovalcu v gosposki ali kmečki suknji pregovoriti dali, — ne trpeli bi samo 6 let, ampak še delj, Bog ve, kako dolgo, velike škode, zraven pa bi se še tudi pred vsem slovenskim svetom grozno osramotili, ker bi z napčno volitvijo pokazali, da niste kar nič politično izobraženi, cesar vas pa Bog varuj! — Nadjamo se dalje po vsej pravici, da ne bodo tudi naša mesta in trgi nobenega družega poslanca volili, kakor edino tistega, ki se jim je od narodnega volilnega odbora priporočil in da si bodo tako čast in dobro ime rešili. Ne vdajmo se, naj tudi nam zdaj in vselaj veljal Drugod kri in življenje darujejo za vero in domovino, kakšni figa-možje, šleve in žverge bi bili mi — Gorenjci, ki tako radi pravimo: Mi smo mi! — kakšna sramota bi bila za nas, če bi nesrečno volili! Da se nam to ne zgodi, storimo vsi od kraja svojo dolžnost!

Razdrto na Notranjskem 12. jan.?? (Volitev. Čast, komur čast gre!) Mi bomo tukaj nasvetovana gospoda za poslanca v dež. zbor volili tem bolj gotovo, ker sta že v djanju pokazala, da sta v resnici prava korenjaka, ki imata tudi srce za nas in slovensko našo reč. Kosta in Koren naj se toraj na dan volitve enoglasno razlega iz naših ust! — Naša vas je bila, dokler se ni hlapón po naših krajih berlizgal, zares zlata vas. Zdaj pa se je vse drugači zasukalo. Pa tudi vaščani naši niso rok križem djali in iščejo si novih poti do blagostanja. Zlasti jih moram pohvaliti zavolj lepega zadržanja, ker tukaj ni slišati ponočnega rujočenja in divjega vpitja, kakor se neki po več družih krajih žalibog še vedno razlega. Tukaj imajo fantje svojo družbo, s prednikom na čelu, ki se župan imenuje, in dve zastavi. Naj omenim tudi veselico, ki so jo na sv. 3 kraljev večer napravili. Zbrali so se namreč tisti večer pri našem obče spoštovanem županu g. Jan. Kavčiču, kjer so se pri kozarcu okusne pive bratovsko pomenkovali in zaporedoma vmes lepe slovenske pesmi prepevali. Tudi več napitnic se je glasilo tistim, ki se neustrašeno za naš na-

rod in njegove večne pravice potezajo. Ali ni to lepo slišati? Ravno tako jim je tudi za omiko in napredek v vseh rečeh veliko mar. Slava takim fantom! Vsa čast pa tudi vasi, kjer se vaščani tako obnašajo! Bo že tudi Bog dal boljše čase!

Od spodnje Zilje. (Aleksd. Gobanc) L. 1863 smo volili v št. Mohoru gosp. predstojnika pod Kloštrom. Raznaša se glas, da gosp. Homan noče več biti poslanec, pa tudi to se dostavlja, da volilci niso več volje voliti si uradnikov. Koga pa bomo vendar volili? Za prave može presneto terd hodi. Premišljeva je to reč mi nek gospod na misel pride, kterega sem spoznal v nemškem Bleibergu pred dvema letoma.

Ta gospod je bil za sekvestra Jakomino-ve zapuščine postavljen, je izurjen in izveden v fužinskih in rudarijskih zadevah, je sam posestnik neke fužine in rudarije, pa ima serce za potrebe in rane ubogega ljudstva. Jezik mu tudi teče tako gladko in krepko, da je le veselje poslušati ga. Kar narodne reči zadeva, je sicer skoz in skoz pravičen Nemcem, pa povsod in vselej terdi in zagovarja, naj se tudi koroškim Slovencem pravica godi, naj tudi oni dobojo svoj jezik v šole in kancelije.

Dohajal je ta gospod iz Bleiberga večkrat k nam v Ziljsko dolino in tu se spričal za poštenega, zvedenega, svobodnega in zgovornega moža. Že tedaj sem si mislil: To bi bil mož za naš deželni zbor!

Volilci v Kanalskeji dolini, po spodnji Zilji in pod Kloštrom, tega moža se primite, pripovedujte o njem tudi volilcem iz nemških občin, pa z zedinjeno močjo potegujte se za njega. Ta gospod je Aleksander Gobanc, posestnik v železnej Kaplji; izvolite si ga za poslanca in zagovarjal in branil vas bode v deželnem zboru, kakor malokdo drugi! —

Iz Lokavca. (Konec.) „Tukaj vam pokažem slovenske časopise: „Slovenca“, „Novice“, „Zg. Danico“ i. t. d. Ti so naša pomoč na polju izobraženosti, ker knjige in časniki nam bistrijo um in žlahtnijo serce in dušo. Tedaj naprej Slovenci v zvestobi in s hrabrim srcem za svojega cesarja in domovino, saj so Slovenci že dostikrat pokazali zvestobo in vdanost svojemu mogočnemu vladarju, in če pogledamo spet v pretekla leta, vidimo, koliko slovenskih sinov je hitelo v boje, prelivat kri za brambo mogočne Avstrije. In tako so tudi naš presvitli cesar dobro spoznali, da, slovanski narod ni najmanjši v Avstriji, ker zgodovina nam ga našteva čez 80 milijonov različnega jezika. Slovani namreč se razprostirajo od izhoda do zahoda, in od severja notri do kineškega obzidja. Torej smem reči s českim pesnikom Kolarjem, „da slovanskim narodom solnce nikdar ne zahaja.“ S takim ponosom Slovenci naprej! Ker nam že svetlejša zvezda sije na političnem obnebu, ker so naš mogočni cesar nam že leta 1860 20. vinotoka dali diplomu za vse narode avstrijsanske, začeli so potem domoljubni sinovi slovanski zbirati se in v ta namen odločili posebne sobe, v ktere so spravili slovenske časopise in knjige, ter jim dali ime „čitalnice“. Beseda „čitalnica“ tedaj pomenja to, da se narod z čitanjem ali branjem časnikov in dobrih bukev izobražuje in olika svoj narodni materni jezik. Tudi to je namen naše čitalnice, ktero nocoj tako veselo in slovesno odpiramo. In tako, dragi rojaki naj bo naša beseda: Naprej, naprej z delovanjem za Boga, cesarja in domovino! Potem bodo kmalo tudi vsi drugi narodi spoznali, da ga ni čez slovenski narod!“ (Razun nekterih slovniških pogrješkov ni bilo družega skorej nič popravljenega. Vr.)

